

**Basis-beleidsplan
van de protestantse gemeente
“rond de dorpskerk”
te Zoeterwoude**

10 december 2008

Inhoud

	<u>Blz.</u>
Inleiding	2
Eredienst	4
Pastoraat	7
Diaconaat	9
Jongerenwerk	11
Ouderenwerk	13
Interkerkelijke activiteiten	15
Vorming en toerusting	17
Beheer en financiën	18

Inleiding

De Generale Synode van de Hervormde Kerk heeft in 1991 besloten dat elke kerkenraad verplicht is een beleidsplan te ontwerpen en vast te stellen voor een periode van vier jaar. Maar ook de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland zegt in dezelfde bewoordingen (ordinantie 4, artikel 8.5), dat de kerkenraad telkens voor een periode van vier jaar een beleidsplan opstelt, na daarover overleg te hebben gepleegd met het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente. Voor onze gemeente betekende dat, dat naast de genoemde organen, ook overleg is gepleegd met ouderlingen en wijkcontactpersonen en met de jeugdraad.

Het eerste beleidsplan (vastgesteld door de kerkenraad op 22 oktober 2003) is voorbereid door een breed opgezette werkgroep.

De kerkenraad heeft ervoor gekozen om thans niet een geheel nieuw beleidsplan op te stellen, maar het beleidsplan uit 2003 te aktualiseren. Daartoe is op 14 juni 2007 een planning opgesteld, inhoudende welk onderdeel van het beleidsplan uit 2003 op welke datum door de kerkenraad zou worden besproken.

Uiteindelijk heeft deze planning ertoe geleid, dat de kerkenraad op 18 juni 2008 de laatste onderdelen kon behandelen en het geheel voorlopig kon vaststellen.

Daarna is beleidsplan voor een ieder ter inzage gelegd. Deze terinzagelegging is in Ons Blad van 20 september 2008 gepubliceerd. Gevraagd is toen om een reactie van de gemeenteleden. Gedurende de termijn van de terinzagelegging en ook daarna heeft niemand zich gemeld.

Op 10 december 2008 heeft de kerkenraad het beleidsplan definitief vastgesteld.

Van een beleidsplan wordt verwacht, dat het een doortimmerd stuk is. Het moet ook de nodige jaren mee. Omdat een beleidsplan geen statisch document is, zal het periodiek geactualiseerd moeten worden. Dezelfde ordinantie 4, artikel 8.5, zoals bovengenoemd, geeft aan dat de kerkenraad jaarlijks overleg pleegt met het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen over eventuele wijziging van het beleidsplan.

De werkgroep, die het eerste beleidsplan heeft voorbereid heeft aan de hand van vele discussies en afwegingen het "*credo*" van een beleidsplan als volgt geformuleerd :

“Ondanks wellicht verschillende visies op God, mens, kerk, wereld en geloof zou de gemeente van Christus een "plein" moeten zijn waar een ieder zich thuis kan voelen die zich betrokken voelt bij dergelijke visies en bij de vragen die ze oproepen. De gemeente zou dus een "podium functie" moeten hebben: de plaats, die voor iedereen met al zijn talenten toegankelijk is, waar in de breedste zin van het woord verkondigd wordt, zodat er een "doordeseming" plaatsvindt in de omgeving van de

kerk, in het dorp Zoeterwoude en het liefst nog ver daarbuiten. Met andere woorden "heel de kerk voor heel de wereld".

Naar de opvatting van de kerkenraad is deze stelling anno 2008 nog steeds aktueel.

Het beleidsplan beoogt een document te zijn waarin is terug te vinden :

1. de activiteiten van de gemeente rond de Dorpskerk .
2. een samenvatting van gemeentelijke voornemens van pastorale, diaconale en kerkvoogdelijke aard.
3. kansen en belemmeringen in het huidige beleid
4. een beschrijving van de manier waarop consensus over het beleid van de gemeente rond de Dorpskerk kan worden bereikt.
5. een schets van de verantwoordelijkheden van de gemeente rond de Dorpskerk in de samenleving en de wijze waarop zij dit communiceert.

Om beleid te maken en uit te voeren moeten doelstellingen worden geformuleerd en middelen worden aangegeven, waarmee de doelstellingen kunnen worden bereikt.

De gemeentelijke activiteiten zijn onder te verdelen in de volgende gebieden:

- eredienst
- pastoraat
- diaconaat
- jongerenwerk
- ouderenwerk
- vorming en toerusting
- interkerkelijke activiteiten
- beheer en financiën

Deze gebieden zullen in het beleidsplan afzonderlijk worden behandeld.

Eredienst

Algemeen

De eredienst wordt door velen beschouwd als de centrale activiteit van "het gemeente zijn" rond de dorpskerk. Daarin komt de gemeente bij elkaar om het verbond van God en de daarin besloten liggende belofte te gedenken en te vieren. Deze zondagse gebeurtenis kan feitelijk worden vertaald als het hoogtepunt van de week op het terrein van het vieren. Kort samengevat: "God spreekt tot de gemeente en de gemeente spreekt tot Hem". Algemeen wordt erkend dat de kern van het gemeente zijn in de eredienst wordt gevonden.

De veranderende positie van de eredienst

Ondanks het feit dat de gemeente de eredienst centraal stelt, moet tegelijkertijd worden erkend dat deze centrale positie in meer maatschappelijke zin tegenwoordig niet meer zo vanzelfsprekend is. Dit wordt door de gemeente zeer betreurd. Immers, de verbondenheid met elkaar rondom het woord en tafel en mede tot uitdrukking komend in de muziek wordt minder gevoeld naar mate men elkaar minder treft.

De oorzaken voor deze veranderende positie van de eredienst zijn legio. Door een andere samenleving, die door velen wordt gevoeld als sneller, is er meer aanbod van activiteiten waardoor eigenlijk sprake is van een zekere concurrentie ten opzichte van andere zaken die de aandacht van mensen vragen.(sport, sociale en culturele activiteiten, etc).

Ook de meer subjectief gevoelde zaken spelen daarbij een rol. Men voelt zich soms in de kerkdienst niet meer thuis omdat men binnen de kerkelijke gemeente een bepaalde teleurstelling heeft ervaren. Mogelijk raakt men gaandeweg de kerkgang ontwend en daarmee ook de aansluiting bij nieuwe liturgische en theologische ontwikkelingen. Groeiende vooroordelen en clichés over wat er in 'de kerk' gebeurt beginnen een eigen leven te leiden en staan een open visie en nieuwsgierigheid in de weg.

Wijze van vieren van de eredienst

Er zijn verschillende visies op de wijze waarop de eredienst moet worden ingericht. Veel mensen zien niet de eredienst als geheel maar de verkondiging van het woord als hoofdelement van de viering. Men zal altijd verschillende accenten blijven leggen: de een zal zich in de verkondiging meer betrokken voelen bij een theologische interpretatie van de bijbel terwijl een ander meer behoefte heeft aan de praktische toepassing van het Evangelie voor het dagelijks leven. Anderen wijzen erop dat ook de andere elementen van de eredienst een eigen bijdrage hebben aan de verkondiging. Dit komt tot uiting bij de voorbereiding van de diensten als een gezamenlijke activiteit van predikant, ouderling en diaken (kerkenraad), organist, blazersgroep, fluitgroep, musicalkoor, leiding kindernevendienst en andere gemeenteleden.

De eredienst moet iets in zich hebben dat velen aanspreekt. De opbouw van onze eredienst wordt gekenmerkt door een lange traditie waarin vele symbolieken en verbanden aan elkaar worden gesmeed tot een geheel. Waarschijnlijk veroorzaakt de drukte en de druk van het dagelijks bestaan voor een deel van de gemeente dat men zich het prettigst voelt in een klimaat waarbij de eredienst vertrouwde taal en bekende vormen heeft. Ook het sentiment, dat vroeger de eredienst op de oude vertrouwde wijze werd gehouden zal voor een deel van onze gemeente een rol spelen.

Tegelijk is bij een ander deel behoefte aan groei in persoonlijke spiritualiteit (meditatie, stilte, gebed en liederen in eigentijdse bewoordingen). Feitelijk is de eredienst ook een uiterlijke vorm van spiritualiteit. Met de eredienst wordt die spiritualiteit tot uitdrukking gebracht maar tevens zal door die eredienst de spiritualiteit worden opgeroepen en versterkt.

Liturgisch bewustzijn

Voorts is er in de afgelopen jaren sprake van toename van een liturgisch bewustzijn. Het samen vieren van de liturgie betekent voor velen meer dan alleen het luisteren naar de preek. Ligt het zwaartepunt van de prediking (zeker waar het gaat om de voorbereiding en het uitspreken ervan) bij de predikant, de liturgische voorbereiding en viering is een zaak van allen.

Omdat de kerkdienst een viering is voor de gehele gemeente, zullen ook de kinderen erbij betrokken moeten zijn. Immers dan worden kinderen ook vertrouwd gemaakt met datgene wat geloof en symboliek hebben te bieden. De kindernevendienst verleent daaraan een belangrijke bijdrage. De kindernevendienst behartigt de communicatie van het Bijbelverhaal aan de kinderen en de verwerking daarvan in en voor hun leven. Door een goede preek- en dienstvoorbereiding kan de leiding optimaal aansluiten op hetgeen in de kindernevendienst zelf gebeurt. Door de wijze waarop de predikant de kinderen begeleidt naar de kindernevendienst vindt er meer aansluiting plaats tussen de eredienst en de kindernevendienst. De kinderen kunnen een aandeel hebben in de doopviering en de avondmaalsviering. Ook de bijdrage van de kinderen in de viering op hoogtijdagen (Pasen, Kerst) is waardevol voor de continuïteit van onze geloofsgemeenschap. De wijze waarop de ouders hun kinderen bij het avondmaal willen voorgaan, wordt -binnen de kaders van de viering- aan de individuele verantwoordelijkheid van de ouders overgelaten, al blijft de gemeente zorg dragen voor onderlinge gespreksmogelijkheden om ouders daarvoor toe te rusten.

Andere vormen van viering

Aangezien er zoveel verschillende visies zijn op de wijze waarop de eredienst vorm en inhoud moet hebben, lijkt het noodzakelijk om diverse vormen van liturgie en viering te aanvaarden. Daarmee wordt ook tot uitdrukking gebracht dat geloven niet een zaak is van "je eentje" maar dat geloven en het vieren van het geloof samen gebeurt. Dat betekent ook het met elkaar leren accepteren dat deze vormen van viering niet voor altijd vaststaan, maar samenhangen met de tijd waarin wij leven.

Dit heeft gevolgen voor de voorbereiding. Immers, de signalen over beleving van de woorden en de liturgie moeten gehoord kunnen worden.

In de praktijk zullen predikant, kerkenraad (en liturgiecommissie) hun oor en oog gericht moeten hebben op de verschillende stromingen binnen onze kerkelijke gemeente. Anderzijds vraagt dat ook begrip van het individuele gemeentelid. Hij of zij zou niet de eigen opvattingen ten aanzien van de verkondiging en viering moeten zien als de enige wijze, waarop deze zouden moeten plaatsvinden.

De liturgie van de gemeente laat zich niet beperken tot de zondagse vieringen. Dit doet niet helemaal recht aan de andere activiteiten binnen onze kerkelijke gemeente, die de spiritualiteit vorm en inhoud kunnen geven. Hierbij valt te denken aan: de bijeenkomsten in de 40-dagentijd, de Adventsvesperdiensten in de verschillende Zoeterwoudse kerken, de bijeenkomsten op Wereldgebedsdag tijdens de week van de eenheid, de diensten met het gezongen lijdensverhaal op Palmzondag, de Kerstzangdiensten, begrafenis- en huwelijksdiensten. Ook op andere momenten in het kerkelijk jaar kunnen bijeenkomsten plaatsvinden die de spiritualiteit binnen onze kerk vorm en inhoud kunnen geven. Zo wordt er terecht de laatste jaren gezocht naar een mogelijkheid om op gemeenteavonden de spiritualiteit van de gemeente te versterken door een zanger of een verhalenverteller in ons midden uit te nodigen. Verder is als goed voorbeeld is te noemen de bijeenkomsten in de 40-dagentijd, waarbij een (wellicht nog te kleine) groep mensen het zeer aanspreekt om voorafgaand aan de dagtaak bij elkaar te komen voor een moment van stilte en meditatie. Dit soort bijeenkomsten naast de erediensten houdt onze kerkelijke gemeente levend en levendig. Met elkaar zal het gesprek gaande moeten blijven om vorm en inhoud te geven aan de gezamenlijke geloofsbeleving.

Concreet stelt de kerkenraad voor om – ook vanwege de verschuivende accenten die zij zowel in de samenleving als in de vormgeving van de liturgie meent waar te nemen – een liturgiecommissie in het leven te roepen om dit continue gesprek over vormgeving, wensen en inhoud van de eredienst, gaande te houden.

Wie met de blik van de relatieve buitenstaander naar onze gemeente kijkt, zoals onlangs onze leervicaris dat deed, constateert een ‘sterke’ eredienst. Er is een zorgvuldige gemeenschappelijke vormgeving ervan. Een hoge participatiegraad van gemeenteleden en ambtsdragers binnen deze liturgie. De tamelijk unieke situatie van verschillende meewerkende groepen op muzikaal gebied. Een sterk inhoudelijk accent in de prediking en niet te vergeten, een prachtig, middeleeuws gebouw waarin dat alles plaatsvindt. Een gemeente die daar zo dagelijks in verkeert, dreigt soms te vergeten welk een kracht en vitaliteit daarvan uitgaat. We zouden kunnen stellen dat we een sterk inhoudelijk ‘product’ hebben maar vergeten dat onder de aandacht van anderen te brengen. De komende jaren zou de gemeente daarin meer kunnen investeren. Er zijn gemeenten, met name in meer stedelijke context, die van hun eredienst en gebouw hun ‘unique selling point’ maken. Dat hoeft in kerkelijke zin niet meteen een vies woord te zijn. Onze gemeente zou zich best meer mogen realiseren welke schat zij precies in de eredienst in handen heeft en zich bezinnen over de vraag hoe dat meer te communiceren in de samenleving.

Pastoraat

Aanleiding voor deze notitie is de toenemende verlegenheid van de kant van ouderlingen en huisbezoekers ten opzichte van het pastoraat in de gemeente. Men stemt van harte in met de klassieke definitie dat pastoraat ‘omzien naar elkaar’ is maar weet dat niet, slecht of met moeite vorm te geven.

Opmerkelijk genoeg is het basisbeleidsplan van de gemeente rond de Dorpskerk van Zoeterwoude (Oktober 2003) helder over de inzet van het pastoraat. Expliciet wordt daar gesteld dat het pastoraat de opdracht van heel de gemeente is. Dit inzicht komt overeen met de theorievorming van de praktisch theoloog B. Luttikhuis (*Bouwvakkers en Boeren*, 2002) die uitdrukkelijk stelt dat de opdracht van het pastoraat nooit mag worden gedelegeerd aan ambtsdragers en huisbezoekers.

Er is dus een discrepantie tussen het beleidsplan en de praktijk hetgeen wellicht verklaard kan worden door de dubbelzinnigheid die toch nog in het beleidsplan te proeven is: het pastoraat wordt enerzijds gezien als opdracht van de gehele gemeente, anderzijds wordt in de praktische uitwerking toch uitgegaan van de organisatie van het pastoraat door ouderlingen en huisbezoekers door een onderscheid te maken in crisis – en zogenoemd onderhoudspastoraat. Beter zou het zijn om ouderlingen en huisbezoekers verantwoordelijk te maken voor de opbouw van de gemeente. Dat ontslaat ze niet van pastorale verantwoordelijkheid (ook zij zijn immers lid van de gemeente) maar legt de accenten daar waar ze horen: het consistorie en de huisbezoekers (voor wie een andere betiteling wenselijk zou zijn en inmiddels gevonden is in de term contactpersonen) beraden zich welke handelingen en activiteiten het meest tot de opbouw en vitaliteit van de gemeente bijdragen. Dat kunnen gesprekken zijn, kringwerk en contactgroepen maar ook activiteiten die meer op het vlak van de sociale ontmoeting liggen zoals een literatuurkring of een bijeenkomst rondom een reiservaring of kunst. De mogelijkheid blijft bestaan dat de ouderling of wijkcontactpersoon ervoor kiest om het individuele huisbezoek in de wijk centraal te stellen. Een plan van aanpak en een jaarlijkse evaluatie na afloop van het kerkelijk seizoen zijn dan wel geboden.

Het consistorie en de wijkcontactpersonen zullen zich dus primair toeleggen op de vraag naar gemeenteopbouw en daar passende activiteiten voor organiseren. Daarnaast blijft het veld van het pastoraat natuurlijk van belang. In een regelmatig pastoraal overleg zal in kleine kring het noodzakelijke individuele huisbezoek worden gecoördineerd. Een vorm van nadere organisatie van consistorie en wijkcontactpersonen is daarbij gewenst.

- Een vast voorzitterschap en secretariaat voor het consistorie wordt ingesteld, met name voor buiten de vergaderingen, als aanspreekpunt. De predikant is voorzitter. Zo zal het structureel in ‘Ons Blad’ worden vermeld.
- Het consistorie komt maandelijks bijeen met een vaste agenda. Primair staan binnen dit overleg organisatorische kwesties centraal.
- Maandelijks is er een pastoraal overleg waaraan ook het college van diakenen deelneemt. In dit overleg wordt het individuele bezoekwerk gecoördineerd en

geëvalueerd.

Vanuit de wijken en het ouderenpastoraat worden namen aangeleverd.

- Driemaandelijks komt het consistorie en de wijkcontactpersonen bijeen. Dit overleg is primair bedoeld als vorming en spirituele voeding. Het geloofsgesprek staat centraal en wordt afgewisseld door pastorale training.
- Een organogram van deze organisatie wordt in een jaarboekje gepubliceerd. De wijkindeling wordt een vaste colofon van 'Ons Blad'.
- Er is geregeld overleg met de kerkelijke administratie. Gestreefd wordt naar een eenduidig bestand van wie aangesloten *wil* zijn bij de gemeente. Daarom heeft automatisering van het bestand absolute prioriteit zodat er ook een gericht doelgroepenbeleid kan worden gestart.
- Meldpunt crisispastoraat/tijdelijk ondersteunend pastoraat (pastoraal overleg) wordt in elke editie van 'Ons Blad' vermeld.

Diaconaat

Algemeen

In de achterliggende jaren is om organisatorische redenen een samenvoeging tot stand gekomen van de diaconie en de zending, aanvankelijk onder de naam Dia- Zen, tegenwoordig als Diaconie en Zending (hierna ook aangeduid als D & Z).

D & Z vervullen de diaconale en de missionaire taak van de kerkgemeenschap.

Om het diaconale en het missionaire denken binnen de gemeente te onderhouden en te stimuleren worden voor één of meerdere jaren projecten gekozen, waarbij afwisselend het zendingsaspect en het (wereld)diaconale aspect de aandacht krijgt. In de veertigdagentijd wordt aandacht gevraagd voor een afzonderlijk project.

Binnen de Gemeente vervult de commissie D & Z de traditionele taken zoals die voorheen door de diaconie en de zending afzonderlijk werden gedaan.

De geheimhoudingsplicht, waaraan de diaconie gebonden was, is overgegaan op D & Z. In uitzonderlijke gevallen bestaat de mogelijkheid dat de diakenen afzonderlijk vergaderen.

Bij één van de diaconale taken, namelijk de voorbeden, worden de diakenen bijgestaan door een groep gemeenteleden, die het afgelopen jaar groter is geworden.

Diaconale taken

D & Z zullen, naast de vaste taken, steeds ontvankelijk zijn voor signalen en hulpvragen die vanuit de gemeente of van elders binnen komen.

I. binnen de gemeente:

1. *de ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten*, de dienst aan de Tafel van de Heer, het mede voorbereiden van de gebeden, daarbij ondersteund door de gebedsgroep.

2. diaconale zorg

a. ouderenwerk

De verantwoordelijkheid voor het ouderenwerk berust bij het consistorie. De uitvoering is een gezamenlijke activiteit van ouderlingen en diakenen met behulp van één of meer ouderenbezoekers.

Het ouderenwerk richt zich vooral op leden van onze kerkelijke gemeente vanaf de leeftijd van 75 jaar. De achterliggende gedachte is dat deze ouderen behoefte hebben aan meer contact met de kerkelijke gemeente maar, mede door hun leeftijd, vaak niet in staat zijn het gewenste contact te onderhouden.

Het ouderenwerk wordt onderhouden en gecoördineerd met behulp van één of meer ouderenbezoekers. Bijzondere aandacht gaat uit naar de gemeenteleden die in Huize Emmaus woonachtig zijn en aan degenen die in het ziekenhuis verblijven.

Maandelijkse contactmiddagen, kringwerk aan huis en avondmaalsvieringen, maar ook de kerst-en paasmaaltijd zijn elementen van het ouderencontact.

Ook zij die in het ziekenhuis verblijven, worden zo mogelijk daar bezocht.

Het ouderenwerk heeft daarmee ook een *signaleringsfunctie*.

b. **traditiegetrouw** zullen D & Z de Kerst- en Paasgroet blijven verzorgen, zullen de zieken worden bezocht, zullen de nieuwkomers in de gemeente welkom worden geheten, evenals de nieuwkomers op aarde, zal het “Swetterhage-rijden” worden voortgezet en zal een collectantenrooster worden opgesteld.

3. Werving en signalering

a. Er zal in de komende tijd een initiatief worden ontwikkeld om gemeenteleden directer kennis te laten maken met het werk van de commissie. De term “stagiaires” is in dit verband gevallen. De bedoeling is dat gemeenteleden de aantrekkelijke kant van het commissiewerk ontdekken en zich gemakkelijker beschikbaar gaan stellen voor het ambt van diaken of het werk voor de zending.

b. De komende periode zal een ontmoeting worden georganiseerd met degenen die de liturgieën bezorgen bij de kerktelefoongebruikers. De bedoeling hiervan is - naast het uitspreken van waardering en het onderhouden van contacten - ook dat de commissie D & Z via deze bezorgers sneller signalen op kan vangen of er onder de groep die zij bedienen mensen zijn die extra attentie nodig hebben.

II. buiten de gemeente:

1. D & Z vertegenwoordigen de gemeente rond de Dorpskerk in de vergadering van het Sociaal Fonds, dat door de gemeente Zoeterwoude en de Zoeterwoudse kerken in het leven is geroepen om mensen met een laag inkomen in staat te stellen deel te blijven nemen aan sociaal-culturele activiteiten.

2. Tot het voorjaar 2008 wordt gewerkt aan het project Stichting Exodus. Daarna zal aandacht worden gevraagd voor het project “Moldavië”.

3. De komende periode zal in de veertigdagentijd de aandacht voor de Leidsche Werkbrigade worden gevraagd.

4. D & Z ondersteunen instellingen buiten de gemeente die een link hebben met de gemeente zoals het dovenpastoraat, Leythenrode en Huize Emmaus.

Zendingstaken

Traditiegetrouw zal drie keer per jaar een bijdrage worden gevraagd voor de KIA (Kerk In Actie)-projecten voor de zending. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van het foldermateriaal, dat daarvoor beschikbaar is.

Jongerenwerk

Algemeen

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Het is duidelijk dat de gemeente rond de dorpskerk voor de opgave staat om het jongerenwerk een van de belangrijkste aandachtsvelden te laten zijn.

Op dit moment zijn bij de jongeren de volgende aandachtsgroepen te onderscheiden. In de groep 4 tot 12 is er de kindernevendienst en de meisjesvereniging (MEVE). Daarnaast is er de 13+ club. In de groep 0 tot 4 was de oppasdienst actief, maar deze leidt momenteel een sluimerend bestaan wegens het ontbreken van kinderen in die leeftijdscategorie.

De kindernevendienst richt zich op de jongeren die in de kerk komen en tijdens de kerkdienst in hun eigen ruimte verduidelijking van het geloof krijgen.

Bij de andere clubs ligt de nadruk op creativiteit, ontspanning, sport en spel.

De jongeren worden in de gelegenheid gesteld catechese te volgen.

De jeugdraad van de gemeente rond de dorpskerk is een commissie voor het jeugdwerk, ingesteld door de kerkenraad.

De doelstelling van de jeugdraad luidt als volgt:

1. De gemeente geeft er blijk van naar haar jonge leden te willen luisteren door steeds op zoek te gaan naar mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. In deze ontmoetingen voert de jeugdraad een op de jongeren afgestemd beleid waarin geprobeerd wordt een relatie te leggen tussen hun levenswerkelijkheid en de werkelijkheid waarvan de gemeente vermoedt dat deze Gode welgevallig is.
2. De plaatselijke jongerensamenleving wordt vanuit de relatie tussen deze werkelijkheid en Gods werkelijkheid, getoetst op woon- en leefbaarheid. Zonodig zal de jeugdraad eventueel samen met anderen pogen eventuele misstanden uit de weg te ruimen.
3. In dit beleid is de deelname van jongeren in de eredienst opgenomen en hebben missionaire, diaconale en pastorale activiteiten van en voor de jeugd plaats.
4. De gemeente geeft in dit beleid uitdrukkelijk aan haar medeverantwoordelijkheid voor de vorming en toerusting van de jeugd.
5. Het werk met en ten behoeve van de jeugd in de gemeente krijgt gestalte zowel in het eigen kerkelijk jeugdwerk als in het werk van jeugdorganisaties waarmee de gemeente contacten onderhoudt.
6. De verantwoordelijkheid voor de wijze waarop het werk met en ten behoeve van de jeugd wordt verricht berust bij de kerkenraad.
7. Krachtens haar missionaire opdracht tracht de gemeente met name in haar pastorale en diaconale activiteiten voorzieningen te scheppen voor jongeren die deze behoeven.
8. Ten behoeve van bovengenoemde activiteiten beheert de jeugdraad het multifunctioneel centrum "Ons Huis".

Enquete-resultaten

Mede ter voorbereiding van het beleidsplan zijn jongeren indertijd benaderd om te praten over de rol van de kerkelijke gemeente.

Uit de belangstelling om hierbij betrokken te zijn en uit de reacties blijkt, dat jongeren in de leeftijdscategorie vanaf 15 jaar weinig tot geen interesse hebben voor wat de kerk ten aanzien van de geloofsbeleving te bieden heeft. Geconstateerd moet worden dat wel een heleboel jongeren betrokken zijn bij allerlei sociale activiteiten die onder de paraplu van de kerk ontplooid worden (bijvoorbeeld vanuit de Jeugdraad). Echter, met name de kerkdienst en georganiseerde gesprekken rondom geloof, spreken de jongeren over het algemeen niet aan. De jongeren wensen hun eigen opvattingen over geloof en geloofsbeleving over het algemeen veel minder in verband te brengen met uitingsvormen en activiteiten die in de kerkelijke traditie bekend zijn.

Hoe gaan we hiermee om

De eerlijkheid gebiedt dat deze ontwikkeling tot op zekere hoogte moet worden geaccepteerd. Er zullen dus andere vormen moeten worden gevonden om voor de jongeren als kerk een functie te vervullen. In moderne termen: de marketing van de kerk richting de jongeren moet worden gewijzigd.

Dat wil daarmee niet zeggen dat vele bekende vormen en activiteiten niet waardevol zouden zijn. Velen zullen zich daar nog steeds wel bij voelen. Het is bovendien niet ondenkbaar dat de jongeren, na een zekere periode, toch behoefte hebben aan bepaalde traditionele vormen die zij eens hebben gezien en meebeleefd. Daarom is het zo belangrijk dat jongeren in een heel vroeg stadium betrokken zijn en blijven bij vormen van viering. De rol van de ouders daarin is cruciaal. Zij betrekken hun kinderen in eerste aanleg bij de kerk. Zij laten daardoor zien hoe geloof en kerkelijke gemeenschap aan elkaar verwant zijn. Maar daarvoor moet de kerkelijke gemeente het voor onze jongeren wel "aantrekkelijk" maken. Uiteraard met respectering van de verantwoordelijkheid van de ouders betekent dat, dat wij onze kinderen de vormen van viering laten zien, zonder dat dit overkomt als een dwangmatige aangelegenheid. Immers de kans dat daarmee de jongeren later afhaken is groter naarmate het verplichtend karakter groter wordt.

Deze opgave is niet eenvoudig, omdat eigenlijk een balans moet worden gevonden tussen vraag en aanbod.

Met andere woorden, de kerk moet binnen haar eigen identiteit datgene bieden waar de jongeren behoefte aan hebben om ze bij de kerk te betrekken en te houden. Het is een van de moeilijkste opgaven van de gemeente rond de dorpskerk om dit zonder "luchtfietsrij" concreet vorm en inhoud te geven.

Ouderenwerk

De verantwoordelijkheid voor het ouderenwerk berust bij het consistorie. De uitvoering is een gezamenlijke activiteit van ouderlingen en diakenen met behulp van één of meer ouderenbezoekers.

Het ouderenwerk is vooral gericht op leden van onze kerkelijke gemeente vanaf de leeftijd van 75 jaar. De achterliggende gedachte is dat deze ouderen behoefte hebben aan meer contact met de kerkelijke gemeente, maar mede door hun leeftijd, vaak niet in staat zijn het gewenste contact te onderhouden.

Ouderenbezoek

De gemeenteleden die in en rondom Huize Emmaus wonen en/of daar in de dagopvang komen, worden intensiever bezocht.

Ook zij die in het ziekenhuis verblijven worden zo mogelijk daar bezocht.

Het ouderenwerk heeft daarmee ook een signaleringsfunctie, de ouderling en diaken kunnen aan de predikant of wijkouderling signalen doorgeven om met name pastorale hulp te verlenen. Naast dit individuele bezoek vindt er ook eens in de maand een contact middag plaats die naast een sociale functie ook een vierend/meditatief karakter heeft. Daarnaast is er ook een kringwerk voor ouderen dat zoveel mogelijk bij de ouderen thuis wordt gehouden. Er zijn plannen om het kringwerk uit te breiden in Huize Emmaus voor hen die in de dagopvang zitten, en zo mogelijk in nauw contact met de verzorging aldaar. Naast deze activiteiten is er ook de avondmaalviering speciaal georganiseerd voor de ouderen in Huize Emmaus en daarbuiten.

Zo wordt ingespeeld op de realiteit van het toenemend contingent ouderen in onze Zoeterwoudse gemeenschap en de specifieke behoeften van oudere mensen.

Toekomstvisie

Met betrekking tot dit laatste realiseren wij ons dat deze behoeften ook veranderen. De oudere van vandaag en zeker die van de toekomst lijkt nog maar weinig op die van het verleden. Zelfstandigheid, behoud van vitaliteit en bijvoorbeeld reislustigheid en participatie als ‘zorggrootouders’ in de opvoeding van kleinkinderen, zijn echt nieuwe elementen. In de toekomst zal in de ouderenzorg afstemming op dit punt altijd aandacht moeten blijven krijgen. Mogelijk zou in de toekomst een gespreksgroep over ‘hoe goed ouder te worden’ tot de mogelijkheden kunnen behoren.

Jongeren betrekken bij het ouderenwerk lijkt een moeilijke zaak. Wellicht is het dienstig om onder jongeren en ouderen navraag te doen naar de wederzijdse behoeften/mogelijkheden. Misschien zijn er mogelijkheden op het gebied van hulpverlening van jongeren aan ouderen t.a.v. ‘computeranalfabetisme’ en bieden ouderen op hun beurt jongeren een luisterend oor en ervaring aan op het gebied van volwassen worden.

De jaarlijkse kerstmaaltijd, georganiseerd door jongeren voor ouderen, is een goed voorbeeld hoe jongeren zich betrokken voelen bij het ouderenwerk.

Samenvattend kan worden gesteld:

- dat de voorgenomen intensivering van het ouderencontactwerk binnen het kader van de dagopvang in Huize Emmaus binnen afzienbare tijd gestalte moet krijgen;
- dat gezocht moet worden naar meerdere vormen van maatschappelijk contact, al dan niet gestructureerd, waarbij uitwisseling tussen ouderen en jongeren concrete vormen krijgt
- dat voortgaande reflectie noodzakelijk blijft over veranderingen in maatschappelijke opvattingen van ouderdom en de vraag hoe de kerkelijke gemeente daar adequaat gesprekspartner in kan zijn.

Interkerkelijke activiteiten

Algemeen

In de uitgangspunten van dit beleidsplan is aangegeven dat de gemeente rond de dorpskerk "voor heel de wereld" wil zijn. Daarmede wordt eigenlijk een relatie gelegd met het bekende Griekse woord "oecumene" hetgeen oorspronkelijk betekent "de hele bewoonde wereld". Van daaruit heeft het in het christelijk geloof de betekenis gekregen van het streven naar eenheid tussen de christelijke kerken. Geconstateerd mag worden dat de gemeente rond de dorpskerk een rijke, brede protestantse traditie heeft en dat daarin een zekere eenheid is te herkennen. In veel plaatsen is er een duidelijk onderscheid tussen de van oudsher Nederlandse Hervormde kerk en de Gereformeerde Kerk. Aangezien er geen andere protestantse kerkgemeenschap in Zoeterwoude is gevestigd, heeft de dorpskerk ondanks zijn Hervormde statuut, zeker voor de niet-autochtone Zoeterwoudenaar, een grote betekenis voor de gehele protestantse gemeenschap.

Vanuit het verleden bestaat binnen de dorpskerk een grote onderlinge tolerantie voor allerlei protestantse richtingen binnen het dorp. Voorbeeld daarvan is dat de ambtsdragers niet worden geselecteerd op hun denominatie (hun geloofsrichting) en dat verantwoordelijkheid kan worden gedragen zonder dat men afkomstig is, of officieel belijdend lid is van de Nederlandse Hervormde Kerk.

Samen Op Weg proces

Op landelijk niveau is het Samen Op Weg proces afgerond met het besluit, dat per 1 mei 2004 de Nederlandse Hervormde Kerk en de Gereformeerde Kerken in Nederland alsmede de Lutherse kerk in het Koninkrijk der Nederlanden samen de Protestantse Kerk in Nederland vormen.

In het algemeen kan worden gesteld dat dit SOW proces in de gemeente rond de dorpskerk inhoudelijk reeds lang was gerealiseerd doch nog niet was geformaliseerd. Inmiddels heeft de Classicale Vergadering Leiden van de Protestantse Kerk in Nederland op 17 november 2005 besloten de gemeente rond de dorpskerk aan te merken als Protestantse Gemeente, waarbij tevens de kerkelijke gemeentegrenzen (opnieuw) zijn vastgesteld.

Kontakten met de parochie

Reeds is gewezen op het begrip oecumene dat tegenwoordig min of meer de betekenis heeft gekregen van interkerkelijk. Met dit begrip moet in de Zoeterwoudse situatie met name gedacht worden aan de relatie met de plaatselijke rooms-katholieke parochie. Met een zekere weemoed wordt in Zoeterwoude teruggekeken op de (goede) contacten die een aantal jaren geleden bestonden tussen de parochie en de gemeente rond de dorpskerk. Men heeft die contacten als zeer positief ervaren. Heden ten dage hebben de contacten zich op het terrein van Swetterhage, adventsvespers en ochtendgebed in de veertig-dagen tijd. Dit wordt als te beperkt ervaren.

De gemeente rondom de Dorpskerk spreekt uit dat een nauwer contact met onze Rooms-Katholieke broeders en zusters positief tegemoet wordt getreden. Gestreefd zal moeten worden naar meer interkerkelijke activiteiten zoals gespreksbijeenkomsten, gezamenlijke diensten en het streven naar de viering van Woord en Tafel.

Mogelijke gezamenlijke leeractiviteiten

Het zou de moeite van het onderzoek waard zijn om te kijken of de gemeente en de parochie niet tot een gemeenschappelijk gespreksaanbod zou kunnen komen, bijvoorbeeld door het gezamenlijk lezen van de recente publicatie van Paus Benedictus XVI over Jezus Christus. Concreet zou dit kunnen betekenen dat de kerkenraad aan de Raad van kerken het verzoek doet om te komen tot een gemeenschappelijk aanbod van het vormingswerk, gedragen door zowel de parochie als de gemeente. Te denken valt aan gemeenschappelijke Bijbelkringen en jongeren – en ouderencatechisatie.

Open houding

Het bovenstaande laat onverlet dat de gemeente rond de dorpskerk een open houding heeft voor allen die zich niet tot enige kerkelijke gemeente voelen aangetrokken. Met andere woorden: de kerk is er niet voor zichzelf maar voor de (Zoeterwoudse) samenleving. In het bijzonder wordt daaraan onder het hoofdstuk "diaconie" aandacht besteed.

Vorming en toerusting

Vorming en toerusting is het geheel dat gericht is op het leren van de gemeente van jong en oud over bijbel en vraagstukken die de gemeente, de gemeenteleden in hun dagelijkse activiteit tegenkomen.

Rond de kerkdiensten vindt catechese plaats in de preek- en dienstvoorbereiding. De ordening van de liturgie geeft inzicht in de opbouw ervan en de principes die daaraan ten grondslag liggen. Uiteraard heeft de verkondiging tijdens de eredienst mede een lerende doelstelling.

Het leren heeft en kent vele facetten, zowel binnen als buiten de gemeente. Zo ziet de kerkelijke gemeente het als haar taak de predikant af te vaardigen naar de plaatselijke openbare basisschool om aldaar godsdienstonderwijs te geven. Daarmee wordt bij kinderen een basis gelegd voor kennis over het geloof en zijn oorsprong. Tijdens de kindernevendienst zullen de medewerkers de kinderen de verhalen uit de bijbel en de relatie met de wereld om ons heen overdragen. Het vervolg van deze kennisoverdracht vindt plaats door het organiseren van catechetisch onderwijs voor de jeugd vanaf 12 jaar. Deze kennisoverdracht zal andere vormen moeten krijgen dan eertijds. Was vroeger kennisoverdracht zeer gericht op "feitenkennis" van bijbelboeken en verhalen, thans is er een grotere behoefte om deze kennisoverdracht te richten op de wijze waarop deze kennis kan worden toegepast in de dagelijkse samenleving en bij de eigen levensvragen. Op de pastorie vindt op de maandagavond een levendig gesprek plaats waarin heen en weer wordt gegaan van Bijbelverhalen naar eigen levenservaringen. Het geringe aantal deelnemers baart de gemeente echter wel zorgen. Een actieve jeugdouderling wordt node gemist. Mogelijk zou uitdrukkelijk de belijdeniscatechisatie weer in de gemeente moeten worden geïntroduceerd.

Binnen de gemeente blijft de vraag naar kennis veelsoortig. Zal de een meer op de bijbel gericht onderwerp verkiezen, de ander zal meer kennis willen hebben over de christelijke ethiek in relatie tot dagelijkse vraagstukken.

De gemeente rond de dorpskerk zal aandacht moeten besteden aan beide soorten vragen.

In de behoefte naar bijbelkennis wordt voorzien door bijbelgesprekskringen. Succesvol is de introductie van een maandelijks nagesprek na de dienst, getiteld 'Keek op de Preek'. Het stelt bezoekers van de kerkdienst onmiddellijk na de dienst in staat in gesprek te gaan met elkaar en de predikant over gerezen thema's in de dienst. Eveneens voldoet ook de cursus 'Bijbel voor Beginners' en 'Geloofsopvoeding' aan een behoefte, al blijft daar het geringe aantal deelnemers zorgwekkend. Oplossingen, zoals het als een soort stoomcursus inrichten van het geheel, hebben dit aantal niet echt kunnen verhogen. Andere thema's, meer maatschappelijk georiënteerde vraagstukken kunnen worden behandeld op wijkcontactavonden, op aparte thema-avonden of kunnen tijdens een gemeenteavond thematisch worden behandeld.

Beheer en Financiën

Algemeen

Voor de bepaling van de financiële situatie is het zinvol met name de onroerende bezittingen van de kerk in beeld te brengen. Naast uiteraard het kerkgebouw (met uitzondering van de toren, die eigendom is van de burgerlijke gemeente,) is de gemeente in bezit van een begraafplaats, een pastorie, een kosterwoning en een multifunctioneel centrum.

Deze eigendommen staan voor een gering bedrag op de balans. De werkelijke economische waarde ligt uiteraard veel hoger en fluctueert, met uitzondering van het kerkgebouw dat niet zozeer een economische doch veeleer een emotionele waarde vertegenwoordigt, met de situatie op de vastgoedmarkt. De kerkelijke gemeente verkeert in de gelukkige omstandigheid dat op deze gebouwen geen hypotheek rust. De vraag kan aan de orde zijn of komen of de gemeente deze gebouwen (met uitzondering van het kerkgebouw) in eigen beheer zou moeten houden.

Successievelijk zullen de voor- en nadelen daarvan op een rijtje dienen te worden gezet.

Kerkgebouw

Waarschijnlijk behoeft het weinig betoog dat het kerkgebouw aan de Dorpsstraat een centrumfunctie vervult in de wekelijkse samenkomst en dat er weinig behoefte is aan een discussie over de vraag of dit gebouw zou moeten worden verkocht. Het kerkgebouw heeft een grote historische- en emotionele waarde zodat een discussie over overdracht van de kerk onder de huidige omstandigheden niet aan de orde is. Niet onvermeld zij dat vanwege het monumentale karakter van het gebouw, ook aanspraak kan worden gemaakt op rijkssubsidie. Ook de provincie levert een bijdrage aan de onderhoudskosten. Jaarlijks vinden acties plaats (o.a. bazar, perkplantenmarkt en kerstmarkt) teneinde het onderhoudsfonds te voeden.

Ten aanzien van het kerkgebouw zou de vraag moeten worden gesteld of dit gebouw, naast zijn functie voor de eredienst, een meer brede maatschappelijke functie zou kunnen of moeten krijgen. Afgezien van een aantal concerten en de bijeenkomst voor de dodenherdenking, wordt in dit opzicht weinig gebruik gemaakt van het gebouw.

Verdient deze ruimte geen breder gebruik door vele Zoeterwoudenaren, -ook niet leden van de kerkelijke gemeente-? Zo ja, is dit technisch mogelijk? Het is evident dat de geringe verwarmingscapaciteit, gekoppeld aan een slechte isolatie van het gebouw, de gebruikswaarde van het gebouw doet verminderen. De vraag is gerechtvaardigd of de inspanningen erop gericht dienen te zijn dit in de nabije en verdere toekomst te verbeteren? Kan de kerkelijke gemeente in Zoeterwoude de investeringen voor een dergelijke voorziening dragen en in hoeverre zijn deze gerechtvaardigd? Zou een andere beheersvorm misschien ruimere mogelijkheden bieden?

De antwoorden hierop hangen af van de uitslag van de discussie over de mogelijkheden van een intensiever gebruik.

Ten aanzien van de gebruikswaarde van het gebouw kan vermeld worden, dat dit de volle aandacht heeft van het college van kerkrentmeesters.

Deskundigen hebben geconstateerd, dat de verwarmingscapaciteit van de huidige verwarmingselementen in de loop der jaren aanzienlijk is verminderd. Vervanging van deze elementen zal nog in 2008 plaatsvinden. Ook de vloerverwarming is aan vervanging toe. Hiertoe is inmiddels een offerte ontvangen. Mogelijk zal de vloerverwarming ook nog in 2008 vervangen worden, maar in ieder geval in 2009.

In het kader van de subsidieregeling voor Rijksmonumenten is bij de burgerlijke gemeente Zoeterwoude een subsidie-aanvraag ingediend voor het plaatsen van dubbele beglazing in de gehele kerk. Gezien de algemene bezuinigingsmaatregel voor subsidiëring van Rijksmonumenten, is het onbekend of en zo ja wanneer deze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd. De transepten zijn inmiddels voorzien van dubbel glas.

Een orgelcommissie, bestaande uit de drie organisten, een extern adviseur en een vertegenwoordiger vanuit het college van kerkrentmeesters onderzoekt momenteel de mogelijkheden om het bestaande orgel te restaureren, dan wel geheel te vervangen. Ook hier worden externe subsidiemogelijkheden onderzocht.

Tenslotte is onlangs besloten de stoffering van de banken te vervangen, waardoor het zitcomfort wordt verbeterd.

Al deze maatregelen moeten er toe leiden, dat de gebruikswaarde van het gebouw moet toenemen.

Begraafplaats

De begraafplaats rondom de kerk heeft een belangrijke functie in de Zoeterwoudse samenleving. De situering van de plaats, zo dicht bij het centrum, dient als waardevol te worden ervaren. De integratie binnen het straatbeeld dient -ook in overdrachtelijke zin- te worden gewaarborgd.

Op verzoek van een aantal gemeenteleden is in 2005 een urnentuin aangelegd, die één geheel vormt met de begraafplaats.

Pastorie

Voor wat betreft de pastorie kan worden gesteld dat het grote voordelen heeft dat een dergelijk pand aan de gemeente rond de dorpskerk toebehoort. In het algemeen is het zo dat de bezetting van de predikantsplaats aan wisseling onderhevig is. Het is in het kader van de "arbeidsvoorwaarden" een goede zaak dat een pastorie ter beschikking is.

Anderzijds moet worden erkend dat het heden ten dage voor predikanten interessant kan zijn om een eigen woning te kopen.

Echter, de realiteit gebiedt dat er voor een particulier in Zoeterwoude betrekkelijk weinig mogelijkheden zijn een huis te kopen met de faciliteiten van een pastorie. Om deze redenen moet voorkeur worden gegeven aan het handhaven van de huidige situatie.

Voor wat betreft het onderhoud van dit gebouw kan nog worden aangegeven dat de pastorie nog betrekkelijk recent is aangepast. Het gebouw is in goede staat van onderhoud. Qua wooncomfort laat het op het terrein van het energiegebruik enigszins te wensen over. Mogelijkerwijs zal hieraan in de toekomst aandacht moeten worden besteed door dit probleem fasegewijs op te lossen.

Kosterswoning

De kosterswoning is eveneens in het bezit van de gemeente rond de dorpskerk. De woning is zowel ten opzichte van het kerkgebouw als ten opzichte van het multifunctioneel centrum "Ons Huis" uitstekend gesitueerd. De vraag is echter of dit gebouw ook voor altijd in eigendom van de gemeente rond de dorpskerk zou moeten behoren. Een en ander is uiteraard afhankelijk van de wensen van de huidige bewoner. Als voordeel voor verkoop is dat de gemeente op korte termijn haar bezit te gelde kan maken en rente-inkomsten als structurele inkomsten kan opnemen. De kosterswoning staat voor een laag bedrag in de staat van activa. De boekwinst is echter groot. Bovendien zou het onderhoud van dit huis niet meer ten laste komen van de gemeente rond de dorpskerk. Het is aan het college van kerkrentmeesters om deze optie op haar voor- en nadelen te beoordelen.

Multifunctioneel centrum "Ons Huis"

Het multifunctioneel centrum "Ons Huis" heeft een vooraanstaande positie in de kerkelijke gemeenschap. In het algemeen heeft dit gebouw tijdens het seizoen een hoge bezettingsgraad. Het vervult ook een belangrijke rol in de dorps leefgemeenschap omdat het ook aan derden, niet kerkelijk betrokken personen en instanties wordt verhuurd. De staat van het onderhoud van het gebouw is redelijk. Het gebouw heeft qua aanzien een semi-permanent karakter waardoor de economische waarde van het gebouw relatief laag is. De gebruikswaarde van het gebouw is echter groot omdat tegelijkertijd veelsoortige activiteiten (kunnen) plaatsvinden.

De exploitatie van het multifunctioneel centrum is in handen van de Jeugdraad. Formeel behoort het onder verantwoordelijkheid van het college van kerkrentmeesters.

Omdat een kerkelijke organisatie als de gemeente rond de dorpskerk veelal afhankelijk is van vrijwilligers, is ten behoeve van de gewenste continuïteit een meerjarenraming voor het onderhoud gewenst. Voor zover van toepassing zou de Jeugdraad moeten worden uitgenodigd een meerjarenraming op te stellen hoe in de komende jaren met het onderhoud van het gebouw wordt omgegaan. Dit geeft de mogelijkheid om op langere termijn in te plannen welke kosten verbonden zijn aan het onderhoud van het gebouw.

Vrijwilligerswerk

Veel onderhoud aan en in de kerkelijke gebouwen gebeurt nog steeds met behulp van vrijwilligers. Het is bekend dat andere kerkelijke gemeenten in Nederland kampen met het probleem om voor onderhoudsactiviteiten vrijwilligers te vinden. Hoewel dit in Zoeterwoude ook moeilijker wordt, is Zoeterwoude nog steeds in staat voldoende menskracht te mobiliseren. Slechts gespecialiseerd werk wordt uitbesteed.

Aan de zelfwerkzaamheid zijn positieve en negatieve kanten verbonden. Het meest in het oog springende voordeel is dat de begroting, in relatie tot het aantal bezittingen, betrekkelijk laag kan worden gehouden.

Voorts heeft deze wijze van uitvoeren het voordeel dat de sociale contacten onderling en het "samen gemeente zijn" wordt versterkt. Het werkt motiverend wanneer in gezamenlijkheid een klus in de pastorie of kerk wordt uitgevoerd.

Deze concrete actieve betrokkenheid levert in de gemeente een niet te onderschatten vorm van gemeenschapsbeleving c.q. uitingsvorm, waarin vele leden hun verantwoordelijkheid voor het in stand houden van de gemeente tot uitdrukking brengen.

Anderzijds heeft het als nadeel dat een beperkte ploeg mensen bij het onderhoud van de kerk is betrokken. Op termijn kan die continuïteit in het gedrang komen.

Financiële positie

Onder de huidige omstandigheden kan worden aangenomen dat de reserves van de gemeente ruimschoots aanwezig zijn om in het onderhoud te voorzien.

Op dit moment is er dan ook niet de druk om de financiële positie van het college van kerkrentmeesters te versterken. Wel blijft het belang om de inflatie en de stijging van de loonkosten te compenseren. Ten aanzien van de rechtspositie van predikant en koster zij opgemerkt dat het college van kerkrentmeesters alert is op ontwikkelingen op dit vlak. Door voortdurend wijzigende wet- en regelgeving dienen wellicht een aantal kostenverhogende rechtspositionele zaken te worden doorgevoerd. Om de stijging van deze uitgaven tegemoet te treden zal er een discussie moeten worden gevoerd over en met leden van onze kerkelijke gemeente/ die wel ingeschreven staan, doch die minder betalen dan de gemeente in landelijk verband moet afdragen per aangesloten lid. Met hen zal een gesprek moeten worden gevoerd of zij zich ervan bewust zijn dat zij door een te lage bijdrage, de kerkelijke gemeente, dus anderen voor hen laten betalen.

Het bespreekbaar maken is een gevoelig onderwerp, doch vanuit een zekere zakelijke dimensie mag dit gesprek niet uit de weg worden gegaan.